

DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK

EUROSYSTEMET

KONVERGENSRAPPORT MAJ 2007

INDLEDNING

RAMMER FOR ANALYSEN

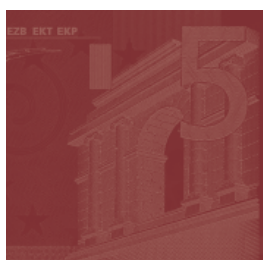
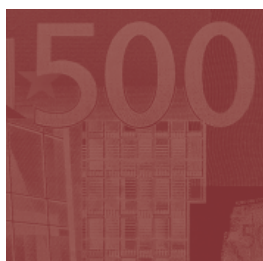
SAMMENFATNING LAND
FOR LAND

DA

DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK

EUROSYSTEMET

I 2007
vil alle
publikationer
bære et motiv
taget fra
en 20 euro
pengeseddel

INDLEDNING
RAMMER FOR ANALYSEN
SAMMENFATNING LAND FOR LAND

KONVERGENSRAPPORT
MAJ 2007

© Den Europæiske Centralbank, 2007

Adresse

Kaiserstrasse 29
D-60311 Frankfurt am Main
Tyskland

Postadresse

Postfach 16 03 19
D-60066 Frankfurt am Main
Tyskland

Telefon

+49 69 1344 0

Internet

<http://www.ecb.int>

Fax

+49 69 1344 6000

Telex

411 144 ecb d

Den danske udgave af Konvergensrapporten er en oversættelse af afsnittene "Introduction", "Framework for Analysis" og "Country Summaries" i ECBs Convergence Report May 2007. En engelsk udgave af hele konvergensrapporten er tilgængelig på ECBs websted: <http://www.ecb.int>.

Alle rettigheder forbeholdt. Fotokopiering til uddannelsesformål eller i ikke-kommercielt øjemed er tilladt, såfremt kilden angives.

Skæringsdatoen for statistikken i denne konvergensrapport var 26. april 2007.

ISSN 1725-9282
ISSN 1725-9495 (online)

INDHOLD

I	INDLEDNING	5
2	RAMMER FOR ANALYSEN	
	2.1 ØKONOMISK KONVERGENS	7
	2.2 FORENELIGHED AF NATIONAL LOVGIVNING MED TRAKTATEN	16
3	SAMMENFATNING LAND FOR LAND	
	3.1 CYPERN	37
	3.2 MALTA	40

FORKORTELSER

ANDE

BE	Belgien	LU	Luxembourg
BG	Bulgarien	HU	Ungarn
CZ	Tjekkiet	MT	alta
DK	Danmark	NL	Holland
DE	Tyskland	AT	Østrig
EE	Estland	PL	Polen
IE	Irland	PT	Portugal
GR	Grækenland	RO	Rumænien
ES	Spanien	SI	Slovenien
FR	Frankrig	SK	Slovakiet
IT	Italien	FI	Finland
CY	Cypern	SE	Sverige
LV	Letland	UK	Det Forenede Kongerige
LT	Litauen		

ANDRE FORKORTELSER

BIS	Den Internationale Betalingsbank
BNP	Bruttonationalprodukt
ECB	Den Europæiske Centralbank
EMI	Det Europæiske Monetære Institut
ENS95	Det Europæiske Nationalregnskabssystem 1995
ERM	EUs valutakursmekanisme
ESCB	Det Europæiske System af Centralbanker
EU	Den Europæiske Union
HICP	Harmoniseret forbrugerprisindeks
IMF	Den Internationale Valutafond
MFI	Monetær finansiel institution
ØMU	Den Økonomiske og Monetære Union

I overensstemmelse med Fællesskabets praksis angives EU-landene i alfabetisk rækkefølge efter landenes navne på deres nationale sprog.

I INDLEDNING

Euroen blev indført den 1. januar 1999. På nuværende tidspunkt har 13 medlemslande i Den Europæiske Union (EU) indført euroen i henhold til traktatens bestemmelser. Senest var det Slovenien, der indførte euroen den 1. januar 2007. Samtidig er der efter udvidelsen af EU i 2004 og 2007 på nuværende tidspunkt 14 EU-lande, der ikke fuldt ud deltager i Den Økonomiske og Monetære Union (ØMU) og endnu ikke har indført euroen.

Denne konvergensrapport er udarbejdet af ECB efter anmodning fra Cypren den 13. februar 2007 og Malta den 27. februar 2007 om at få foretaget en konvergensvurdering. ECB opfylder med udarbejdelsen af rapporten kravene i artikel 122, stk. 2, og artikel 121, stk. 1, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (traktaten) om at aflægge rapport til Rådet for Den Europæiske Union (Rådet) mindst en gang hvert andet år eller på anmodning af et medlemsland med dispensation "om medlemsstaternes opfyldelse af deres forpligtelser med hensyn til virkeliggørelsen af Den Økonomiske og Monetære Union". Samme mandat er givet til Europa-Kommissionen, der også har udarbejdet en rapport, og de to rapporter forelægges Rådet samtidig.

I denne rapport gør ECB brug af de samme rammer som i tidligere konvergensrapporter. Formålet er at undersøge, hvorvidt de to lande har opnået en høj grad af vedvarende konvergens, hvorvidt deres nationale lovgivning er forenelig med traktaten, og hvorvidt de overholder de lovkrav, som de nationale centralbanker skal opfylde for at blive en integrerende del af eurosystemet.

Vurderingen af den økonomiske konvergensproces afhænger i høj grad af den underliggende statistiks kvalitet og integritet. Indsamlingen og indberetningen af statistik, især over de offentlige finanser, må ikke ligge under for politiske hensyn. Medlemslandene er blevet opfordret til at prioritere kvaliteten og integriteten af deres statistik og til at sikre, at indsamlingen af statistik er underlagt et effektivt kontrolsystem, samt at minimumstandarder på statistikområdet overholdes. Disse standarder bør forstærke de nationale statistikmyndigheders uafhængighed, integritet og ansvarlighed samt fremme tilliden til kvaliteten af statistik vedrørende de offentlige finanser (jf. statistikbilaget til kapitel 4).

Denne konvergensrapport er opbygget som følger. I kapitel 2 beskrives de rammer, der er anvendt i forbindelse med vurderingen af økonomisk og juridisk konvergens. I kapitel 3 findes en sammenfatning land for land, som indeholder de væsentligste resultater af vurderingen af økonomisk og juridisk konvergens. I kapitel 4 gives en nærmere vurdering af den økonomiske konvergens i henholdsvis Cypern og Malta samt en oversigt over den statistiske metodologi for konvergensindikatorerne. I kapitel 5 undersøges foreneligheden mellem den nationale lovgivning i de to lande, herunder den nationale centralbanks statutter, og traktatens artikel 108 og 109 samt statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank (statutten).

2 RAMMER FOR ANALYSEN

2.1 ØKONOMISK KONVERGENS

Til at vurdere den økonomiske konvergens i de to medlemslande, der vurderes i denne rapport, gør ECB brug af fælles rammer i analysen af de enkelte lande. Disse rammer er for det første baseret på traktatens bestemmelser og ECBs anvendelse heraf med hensyn til prisudvikling, offentlig saldo og gæld, valutakurser og lange rente samt andre relevante faktorer. For det andet er de baseret på en række supplerende bagudrettede og fremadrettede økonomiske indikatorer, der anses for nyttige, når konvergensens vedvarende karakter skal vurderes nærmere. I boks 1-4 gengives traktatens bestemmelser kort, og der redegøres for hovedtrækkene i ECBs anvendelse af disse bestemmelser, herunder metoderne.

For at sikre kontinuitet og ligebehandling bygger rapporten på principperne i tidligere rapporter fra EMI og ECB. ECB gør bl.a. brug af en række retningslinjer i forbindelse med anvendelsen af konvergenskriterierne. For det første fortolkes og anvendes de enkelte kriterier strengt. Baggrunden er, at det primære formål med kriterierne er at sikre, at kun medlemslande med økonomiske forhold, som medvirker til at fastholde pristabiliteten og sammenhængen i euroområdet, kan deltage. For det andet udgør konvergenskriterierne en sammenhængende og integreret pakke, og alle kriterierne skal opfyldes. Kriterierne er sidestillet i traktaten, som ikke angiver noget hierarki. For det tredje skal konvergenskriterierne opfyldes på baggrund af faktiske data. For det fjerde skal anvendelsen af konvergenskriterierne være konsekvent, gennemsigtig og ukompliceret. Desuden skal det igen understreges, at konvergenskriterierne skal opfyldes løbende, ikke blot på et givet tidspunkt. Derfor uddybes konvergensens vedvarende karakter i undersøgelsen af det enkelte land.

Der foretages derfor først en tilbageskuende vurdering af den økonomiske udvikling i de pågældende lande, der i princippet bygger på observationer fra de seneste ti år. Det giver bedre mulighed for at afgøre, om de aktuelle resultater skyldes ægte strukturtilpasninger, som i givet fald bør føre til en bedre vurdering af, hvorvidt den økonomiske konvergens er vedvarende.

Dernæst, og i det omfang det er hensigtsmæssigt, anvendes et fremadrettet perspektiv. Man bør i den forbindelse være særlig opmærksom på, at en vedvarende gunstig økonomisk udvikling helt afhænger af, om de eksisterende og fremtidige udfordringer modsvares af passende og varige politiktiltag. Der lægges generelt vægt på, at en høj grad af vedvarende økonomisk konvergens både afhænger af en sund udgangsposition og af den førte politik efter indførelsen af euroen.

De fælles rammer anvendes på de to medlemslande hver for sig. Landeundersøgelserne, som fokuserer på det enkelte medlemslands resultater, bør betragtes hver for sig i overensstemmelse med traktatens artikel 121.

Skæringsdatoen for statistik anvendt i denne konvergensrapport var 26. april 2007. De statistiske data, der anvendes i forbindelse med konvergenskriterierne, er udarbejdet af Kommissionen (jf. statistikbilaget til kapitel 4 og tabeller og figurer), i samarbejde med ECB for den lange rentes vedkommende. Konvergensdata vedrørende prisudviklingen og udviklingen i den lange rente vises frem til marts 2007, som er den sidste måned, for hvilken der foreligger HICP-data. Hvad angår de månedlige data for valutakursudviklingen, slutter den periode, der betragtes i denne rapport, i marts 2007, mens data, der indberettes dagligt, er medtaget frem til 26. april 2007. Data vedrørende budgetstillingerne dækker perioden frem til 2006. Der er også taget højde for prognoser fra forskellige kilder samt de seneste konvergensprogrammer for medlemslandene og andre oplysninger, der er relevante i forbindelse med en fremadrettet vurdering af konvergensens vedvarende karakter. Europa-Kommissionens forårsprognose 2007, som også er taget i betragtning i denne rapport, blev offentliggjort den 7. maj 2007. Rapporten er vedtaget af ECBs generelle råd den 14. maj 2007.

Traktatens bestemmelser om prisudviklingen og ECBs anvendelse heraf er beskrevet i boks 1.

Boks 1

Prisudvikling

1 Traktatens bestemmelser

I traktatens artikel 121, stk. 1, første led, kræves:

"en høj grad af prisstabilitet; dette vil fremgå af en inflationstakt, som ligger tæt op ad inflationstakten i de højst tre medlemsstater, der har nået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet".

Af artikel 1 i protokollen om konvergenskriterierne, som er omtalt i traktatens artikel 121, stk. 1, fremgår det, at:

"kriteriet vedrørende prisstabilitet som nævnt i traktatens artikel 121, stk. 1, første led, betyder, at en medlemsstat har en holdbar prisudvikling og en gennemsnitlig inflationstakt, som i en periode på et år forud for undersøgelsen ikke overstiger inflationstakten i de højst tre medlemsstater, der har nået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet, med mere end 1,5 procentpoint. Inflationen måles ved hjælp af forbrugerprisindekset på et sammenligneligt grundlag, der tager hensyn til forskelle i nationale definitioner."

2 Anvendelse af traktatens bestemmelser

I forbindelse med denne rapport anvender ECB traktatens bestemmelser som angivet nedenfor:

- For det første er inflationstakten med hensyn til en "gennemsnitlig inflationstakt, som i en periode på et år forud for undersøgelsen", beregnet som stigningen i det senest tilgængelige 12-måneders gennemsnit af HICP i forhold til det foregående 12-måneders gennemsnit. Den i rapporten betragtede referenceperiode for inflationstakten er følgelig april 2006 til marts 2007.
- For det andet er begrebet "de højst tre medlemsstater, der har nået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet", som bruges i definitionen af referenceværdien, fremkommet ved at bruge et ikke-vægtet aritmetisk gennemsnit af inflationstakten i de tre lande med den laveste inflation: Finland (1,3 pct.), Polen (1,5 pct.) og Sverige (1,6 pct.). Gennemsnittet er således 1,5 pct., og ved at tillægge 1,5 procentpoint fås en referenceværdi på 3,0 pct.

Inflationen måles ved HICP, som udarbejdes med det formål at vurdere konvergens i forhold til prisstabilitet på et sammenligneligt grundlag (jf. statistikbilaget). Til orientering findes den gennemsnitlige inflationstakt i euroområdet i denne rapportes statistikdel.

For at få et mere detaljeret billede af prisudviklingens holdbarhed sammenholdes den gennemsnitlige HICP-inflation i 12-måneders referenceperioden fra april 2006 til marts 2007 med medlemslandenes økonomiske resultater de sidste ti år med hensyn til prisstabilitet. Opmærksomheden rettes her mod tilrettelæggelsen af pengepolitikken, og

der ses især på, om de pengepolitiske myndigheders fokus primært har været at opnå og fastholde prisstabilitet, og hvorvidt andre aspekter af den økonomiske politik har bidraget hertil. Der tages endvidere højde for de makroøkonomiske forholds betydning for opnåelse af prisstabilitet. Prisudviklingen undersøges i lyset af efterspørgsels- og udbudssituationen, bl.a. med fokus på faktorer, der påvirker enhedslønoms-kostningerne og importpriserne. Endelig er udviklingen i andre relevante prisindeks også taget i betragtning (herunder HICP ekskl. uforarbejdede fødevarer og energi, det nationale forbrugerprisindeks, nettoprisindekset, den private forbrugsdeflator, BNP-deflatoren og producentpriserne). I et fremadrettet perspektiv ses der på den forventede inflationsudvikling i de kommende år, herunder prognoser fra større internationale organisationer og markedsdeltagere. Endvidere drøftes strukturelle aspekter, som er relevante for at opretholde prisstabilitet efter euroens indførelse.

Traktatens bestemmelser om udviklingen i de offentlige finanser og ECBs anvendelse heraf samt proceduremæssige spørgsmål er beskrevet i boks 2.

Boks 2

Udviklingen i de offentlige finanser

1 Traktatens bestemmelser

I traktatens artikel 121, stk. 1, andet led, kræves:

"holdbare offentlige finanser; dette vil fremgå af, at medlemsstaten har opnået en offentlig budgetstilling, der ikke udviser et uforholdsmæssigt stort underskud som fastslået i henhold til artikel 104, stk. 6
."

I henhold til artikel 2 i protokollen om konvergenskriterierne, som er omtalt i traktatens artikel 121, betyder

"kriteriet vedrørende den offentlige budgetstilling som nævnt i traktatens artikel 121, stk. 1, andet led, at medlemsstaten på tidspunktet for undersøgelsen ikke er omfattet af en rådsafgørelse som omhandlet i traktatens artikel 104, stk. 6, om, at den pågældende medlemsstat har et uforholdsmæssigt stort underskud."

I artikel 104 fastlægges proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud. I henhold til artikel 104, stk. 2 og 3, skal Europa-Kommissionen udarbejde en rapport, hvis et medlemsland ikke overholder kravene om budgetdisciplin, og især hvis:

- (a) den procentdel, som det forventede eller faktiske offentlige underskud udgør bruttonationalproduktet (BNP), overstiger en given referenceværdi (defineret i protokollen om proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud som 3 pct. af BNP), medmindre:

- denne procentdel er faldet væsentligt og vedvarende og har nået et niveau, der ligger tæt på referenceværdien
 - eller overskridelsen af referenceværdien kun er exceptionel og midlertidig, og nævnte procentdel fortsat ligger tæt på referenceværdien
- (b) den procentdel, som den offentlige gæld udgør af BNP, overstiger en given referenceværdi (defineret i protokollen om proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud som 60 pct. af BNP), medmindre denne procentdel mindskes tilstrækkeligt og nærmer sig referenceværdien med en tilfredsstillende hastighed.

I Kommissionens rapport tages der ligeledes hensyn til, om det offentlige underskud overstiger de offentlige investeringsudgifter, samt til alle andre relevante forhold, herunder medlemslandets økonomiske og budgetmæssige situation på mellemlangt sigt. Kommissionen skal ligeledes udarbejde en rapport, hvis den, selv om kriterierne er opfyldt, er af den opfattelse, at der er risiko for et uforholdsmæssigt stort underskud i et medlemsland. Det Økonomiske og Finansielle Udvalg afgiver udtalelse om Kommissionens rapport. Endelig skal Rådet i henhold til artikel 104, stk. 6, med kvalificeret flertal på grundlag af en henstilling fra Kommissionen og under hensyntagen til de bemærkninger, som det pågældende medlemsland måtte ønske at fremsætte, efter en generel vurdering fastslå, om der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud.

2 Anvendelse af traktatens bestemmelser

I forbindelse med konvergensvurderingen fremsætter ECB sit syn på udviklingen i de offentlige finanser. For at vurdere de offentlige finansers holdbarhed undersøger ECB en række væsentlige indikatorer for udviklingen fra 1997 til 2006, betragter udsigterne og udfordringerne for de offentlige finanser og fokuserer på sammenhængen mellem underskuds- og gældsudviklingen.

Hvad angår artikel 104, har ECB i modsætning til Kommissionen ingen formel rolle i proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud. ECBs rapport angiver kun, om et land er underlagt proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud.

Med hensyn til traktatens bestemmelse om, at en gældskvote på over 60 pct. af BNP skal "mindskes tilstrækkeligt og nærme sig referenceværdien med en tilfredsstillende hastighed", undersøger ECB gældskvotens hidtidige og fremtidige udvikling.

Gennemgangen af budgetudviklingen er baseret på nationalregnskabstal i overensstemmelse med det europæiske nationalregnskabssystem 1995 (ENS95) (jf. statistikbilaget). De fleste tal i denne rapport forelå fra Kommissionen i april 2007 og inkluderer tal for de offentlige finanser for perioden 1997-2006 samt Kommissionens prognoser for 2007.

For så vidt angår de offentlige finansers holdbarhed, vurderes resultatet for referenceåret 2006 i lyset af medlemslandenes udvikling i de sidste ti år. Som udgangspunkt undersøger udviklingen i den offentlige gældskvote i perioden, og de underliggende faktorer gennemgås, dvs. forskellen mellem den nominelle BNP-vækst og renten, den primære saldo og underskuds-/gældsjusteringer. Denne vinkel kan give yderligere oplysninger om, i hvilket omfang de makroøkonomiske forhold, især kombinationen af vækst og renter, har

påvirket gældens udvikling. Desuden kan den belyse bidraget fra finanspolitiske konsolideringsbestræbelser som afspejlet i den primære saldo og den rolle, som særlige faktorer i underskuds-/gældsjusteringen har spillet. Endvidere undersøges den offentlige gælds sammensætning med særlig fokus på andelen af gæld med kort løbetid og andelen af gæld i fremmed valuta samt udviklingen heri. Ved at sammenholde disse andele med gældskvotens nuværende niveau sættes der fokus på de offentlige finansers følsomhed over for ændringer i valutakurser og renter.

Dernæst undersøges udviklingen i underskudskvotienten. Det er i den sammenhæng hensigtsmæssigt at huske på, at ændringer i et lands årlige underskudskvotient typisk kan tilskrives en række underliggende faktorer. Disse påvirkninger opdeles ofte i "konjunkturafhængige faktorer", der afspejler den indvirkning, som ændringer i konjunkturudviklingen har på underskuddet, og "konjunkturuafhængige faktorer", som ofte vurderes at afspejle strukturelle eller permanente justeringer af finanspolitikken. De konjunkturuafhængige faktorer, som er kvantificeret i denne rapport, afspejler ikke nødvendigvis ændringer i budgetstillingen, der udelukkende er strukturelle, idet de omfatter den midlertidige indvirkning, som både politiktiltag og særlige faktorer har på budgetsaldoen. Den hidtidige udvikling i de offentlige udgifter og indtægter gennemgås også i detaljer, og konsolideringsområderne skitseres.

For så vidt angår det fremadrettede perspektiv, ses der på nationale budgetplaner, og Kommissionens seneste prognoser for 2007 og den finanspolitiske strategi på mellemlangt sigt, som fremgår af konvergensprogrammet, tages i betragtning. Dette omfatter en vurdering af, hvorvidt landets målsætning på mellemlangt sigt, som er fastlagt i henhold til stabilitets- og vækstpagten, kan ventes opfyldt, samt af udsigterne for gældskvoten på basis af den nuværende finanspolitik. Desuden fremhæves de langsigtede risici i relation til budgetstillingens holdbarhed, især risici vedrørende ufinansierede offentlige pensionsordninger i forbindelse med demografiske ændringer og vedrørende offentlige garantier.

Traktatens bestemmelser om valutakursudviklingen og ECBs anvendelse heraf er beskrevet i boks 3.

Boks 3

Valutakursudviklingen

1 Traktatens bestemmelser

I traktatens artikel 121, stk. 1, tredje led, kræves:

"overholdelse af de normale udsvingsmargener i det europæiske monetære systems valutakursmekanisme i mindst to år uden devaluering over for andre medlemsstaters valutaer".

Af artikel 3 i protokollen om konvergenskriterierne, som er omtalt i traktatens artikel 121, stk. 1, fremgår det, at:

"kriteriet vedrørende deltagelse i det europæiske monetære systems valutakursmekanisme som nævnt i traktatens artikel 121, stk. 1, tredje led, betyder, at en medlemsstat har overholdt de normale udsvingsmargener i det europæiske monetære systems valutakursmekanisme uden alvorlige spændinger i mindst de seneste to år før undersøgelsen. Medlemsstaten må især ikke i samme periode på eget initiativ have devalueret sin valutas bilaterale centalkurs over for en anden medlemsstats valuta."

2 Anvendelse af traktatens bestemmelser

Med hensyn til valutakursstabilitet undersøger ECB, om landet har deltaget i ERM2 (som afløste ERM fra januar 1999) i mindst to år forud for konvergensundersøgelsen uden alvorlige spændinger, især uden devaluering over for euroen. I tilfælde af deltagelse i kortere tid beskrives valutakursudviklingen i en referenceperiode på to år, som det er sket i tidligere rapporter.

Vurderingen af valutakursstabiliteten over for euroen fokuserer på, om valutakursen er tæt på centalkursen i ERM2, men tager desuden højde for faktorer, som kan have medvirket til en appreciering, hvilket er i overensstemmelse med den tidligere fremgangsmåde. I den henseende berører udsvingsbåndets bredde i ERM2 ikke vurderingen af kriteriet om valutakursstabilitet.

Endvidere belyses spørgsmålet om "alvorlige spændinger" generelt ved i) at undersøge, hvor meget valutakurserne er afvejet fra centalkurserne i ERM2 i forhold til euroen, ii) at anvende indikatorer som fx valutakursvolatilitet i forhold til euroen, de korte rentespænd over for euroområdet og deres udvikling samt iii) at vurdere valutainterventionernes rolle.

Alle bilaterale valutakurser i referenceperioden fra maj 2005 til april 2007 er ECBs officielle referencekurser (jf. statistikbilaget).

Både Cypern og Malta har deltaget i ERM2 siden 2. maj 2005, dvs. i lidt over to år forud for færdiggørelsen af denne rapport. Valutakursudviklingen for de to valutaer vises i forhold til euroen over en periode, der går fra 27. april 2005 til 26. april 2007 (dvs. skæringsdatoen for data anvendt i denne rapport). Mellem 26. april 2007 og 14. maj 2007 (datoen for færdiggørelsen af denne rapport) var begge landes valutakurser stabile over for euroen.

Ud over udviklingen i den nominelle valutakurs over for euroen gives der en kortfattet vurdering af holdbarheden af den aktuelle valutakurs på baggrund af udviklingen i den reale bilaterale kurs og den effektive valutakurs, betalingsbalancens løbende poster, kapitalposter og finansielle poster samt landets nettokapitalbalance over for udlandet i længere perioder. For så vidt angår markedsintegrationen, foretages der også en undersøgelse af euroområdet andel af landets samlede udenrigshandel.

Traktatens bestemmelser om udviklingen i den lange rente og ECBs anvendelse heraf er beskrevet i boks 4.

Boks 4

Udviklingen i den lange rente

1 Traktatens bestemmelser

I traktatens artikel 121, stk. 1, fjerde led, kræves:

"den varige karakter af den konvergens, medlemsstaten har opnået, samt af dens deltagelse i det europæiske monetære systems valutakursmekanisme, som afspejlet i de langfristede rentesatser".

Af artikel 4 i protokollen om konvergenskriterierne, som er omtalt i traktatens artikel 121, stk. 1, fremgår det, at:

"kriteriet vedrørende konvergens i rentesatserne som nævnt i traktatens artikel 121, stk. 1, fjerde led, betyder, at en medlemsstat over en periode på et år før undersøgelsen har haft en gennemsnitlig langfristet nominel rentesats, som ikke overstiger den tilsvarende rentesats i de højst tre medlemsstater, der har nået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet, med mere end 2 procentpoint. Rentesatserne måles på grundlag af langfristede statsobligationer eller tilsvarende værdipapirer, idet der tages hensyn til forskelle i nationale definitioner."

2 Anvendelse af traktatens bestemmelser

I forbindelse med denne rapport anvender ECB traktatens bestemmelser som angivet nedenfor:

- For det første er den lange rente, med hensyn til "en gennemsnitlig langfristet nominel rentesats" observeret over "en periode på et år før undersøgelsen", beregnet som et aritmetisk gennemsnit over de seneste 12 måneder, for hvilke HICP-data forelå. Den betragtede referenceperiode i denne rapport er følgelig april 2006 til marts 2007.
- For det andet er begrebet "i de højst tre medlemsstater, der har nået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet", der bruges i definitionen af referenceværdien, anvendt ved at bruge et ikke-vægtet aritmetisk gennemsnit af den lange rente i de samme tre EU-lande, som indgik i beregningen af referenceværdien for prisstabilitet (jf. boks 1). I referenceperioden for denne rapport var den lange rente i disse tre lande

3,8 pct. (Sverige), 3,9 pct. (Finland) og 5,3 pct. (Polen). Den gennemsnitlige rentesats er følgelig 4,4 pct., og ved at tillægge 2 procentpoint fås referenceværdien 6,4 pct.

Rentesatserne er målt på grundlag af foreliggende harmoniserede lange renter, som er udviklet med det formål at vurdere konvergens (jf. statistikbilaget).

Hvis der for et land ikke foreligger nogen harmoniseret lang rente, gennemføres der en så bred analyse af de finansielle markeder som muligt, hvor der tages hensyn til størrelsen af den offentlige gæld og andre relevante indikatorer med henblik på at vurdere den varige karakter af den konvergens, som medlemslandet har opnået, samt dets deltagelse i ERM2.

Som nævnt ovenfor refererer traktaten eksplicit til "den varige karakter af konvergens", som afspejlet i den lange rente. Udviklingen over referenceperioden fra april 2006 til marts 2007 er derfor vurderet på baggrund af udviklingen i den lange rente i de seneste 10 år (eller den periode, for hvilken der foreligger data) og de væsentligste faktorer bag rentespændene over for den gennemsnitlige lange rente i euroområdet.

Endelig kræves det i traktatens artikel 121, stk. 1, at rapporten også beskriver en række andre relevante forhold, nemlig "ecuens udvikling, resultaterne af markedsintegrationen, situationen for og udviklingen i betalingsbalancens løbende poster og en redegørelse for udviklingen i enhedslønomkostningerne og andre prisindeks". Disse faktorer gennemgås i kapitel 4 under hvert enkelt af de ovennævnte kriterier. I lyset af indførelsen af euroen den 1. januar 1999 behandles ecuens udvikling ikke længere særskilt.

2.2 FORENELIGHED AF NATIONAL LOVGIVNING MED TRAKTATEN

2.2.1 INDLEDNING

Ifølge traktatens artikel 122, stk. 2, skal ECB (og Europa-Kommissionen) mindst en gang hvert andet år eller på anmodning af et medlemsland med dispensation aflægge beretning til Rådet efter fremgangsmåden i artikel 121, stk. 1. Alle rapporter skal indeholde en undersøgelse af foreneligheden mellem den nationale lovgivning i hvert medlemsland med dispensation, herunder de nationale centralbankstatutter, og traktatens artikel 108 og 109 og statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank (herefter "statutten"). Denne traktatforpligtelse, som påhviler medlemslande med dispensation, kaldes også juridisk konvergens. ECB er i sin undersøgelse af juridisk konvergens ikke begrænset til at foretage en formel vurdering af ordlyden af den nationale lovgivning, men kan også vurdere, om gennemførelsen af de relevante bestemmelser lever op til ånden i traktaten og statutten. ECB er især opmærksom på, at der i den senere tid synes at være tegn på, at der lægges pres på de besluttende organer i nogle medlemslandes nationale centralbanker. Dette ville ikke være foreneligt med traktatens ånd, når det gælder centralbankuafhængighed. ECB vil derfor følge udviklingen nøje, inden der afgives en endelig positiv vurdering, som når frem til den konklusion, at et medlemslands nationale lovgivning er forenelig med traktaten og statutten.

MEDLEMSLANDE MED DISPENSATION OG JURIDISK KONVERGENS

Cypern og Malta, hvis nationale lovgivning undersøges i denne rapport, har status som medlemslande med dispensation, dvs. at de ikke har indført euroen. Artikel 4 i akten vedrørende vilkårene for tiltrædelse¹ fastslår, at: "hver af de nye medlemsstater deltager fra tiltrædelsesdatoen i Den Økonomiske og Monetære Union som medlemsstat med dispensation i henhold til EF-traktatens artikel 122".

-
- ¹ Akt vedrørende vilkårene for Den Tjekkiske Republiks, Republikken Estlands, Republikken Cyperns, Republikken Letlands, Republikken Litauens, Republikken Ungarns, Republikken Maltas, Republikken Polens, Republikken Sloveniens og Den Slovakiske Republiks tiltrædelse og tilpasningerne af de traktater, der danner grundlag for Den Europæiske Union (EUT L 236 af 23.9.2003, s. 33). Vedrørende Bulgariens og Rumæniens tiltrædelsesvilkår samt om tilpasning af de traktater, som Den Europæiske Union bygger på (EUT L 157 af 21.6.2005, s. 203).

ECB har undersøgt niveauet for Cyperns og Maltas juridiske konvergens samt de lovgivningsmæssige tiltag, der er indført, eller som skal indføres af dem for at nå dette mål.

Vurderingen af juridisk konvergens har til formål at lette Rådets beslutning om, hvilke medlemslande der "opfylder de nødvendige betingelser for indførelse af den fælles valuta". På det juridiske område vedrører sådanne betingelser især centralbankafhængighed og de nationale centralbankers juridiske integration i eurosystemet.

DEN JURIDISKE VURDERINGS STRUKTUR

Den juridiske vurdering følger stort set rammerne i ECBs og EMIs tidligere rapporter om juridisk konvergens, især ECBs konvergensrapporter fra december 2006 (om Tjekkiet, Estland, Cypern, Letland, Ungarn, Malta, Polen, Slovakiet og Sverige), fra maj 2006 (om Litauen og Slovenien), fra 2004 (om Tjekkiet, Estland, Cypern, Letland, Litauen, Ungarn, Malta, Polen, Slovenien, Slovakiet og Sverige), fra 2002 (om Sverige) og fra 2000 (om Grækenland og Sverige) samt EMIs konvergensrapport fra 1998. Den nationale lovgivnings forenelighed behandles også i lyset af alle lovændringer, der er vedtaget før den 15. marts 2007.

2.2.2 OMFANG AF TILPASNING

2.2.2.1 OMRÅDER FOR TILPASNING

Med henblik på at afdække de områder, hvor tilpasning af national lovgivning er nødvendig, undersøges følgende emner:

- forenelighed med bestemmelserne om de nationale centralbankers uafhængighed i traktaten (artikel 108) og statuttens (artikel 7 og 14.2) samt bestemmelserne om tavshedspligt (statuttens artikel 38)
- forenelighed med forbuddet mod monetær finansiering (traktatens artikel 101) og privilegeret adgang (traktatens artikel 102) og forenelighed med en ensartet stavemåde af euro som krævet i fællesskabsretten og
- de nationale centralbankers juridiske integration i eurosystemet (især med hensyn til statuttens artikel 12.1 og 14.3).

2.2.2.2 "FORENELIGHED" OVER FOR "HARMONISERING"

I traktatens artikel 109 fastsættes det, at den nationale lovgivning skal være "forenelig" med traktaten og statuten. Enhver form for uforenelighed skal derfor fjernes. Kravet om opfyldelse af denne forpligtelse berøres hverken af traktatens eller statuttens forrang for national lovgivning eller af uforenelighedens art.

Kravet om, at national lovgivning skal være "forenelig", betyder ikke, at traktaten kræver "harmonisering" af de nationale centralbankstatutter, hverken indbyrdes eller med statuten. Nationale særegenheder kan fortsat eksistere, i det omfang disse ikke krænker Fællesskabets enekompetence i monetære anliggender. Statuttens artikel 14.4 tillader nationale centralbanker at udføre funktioner, som ikke er nævnt i statuten, i det omfang disse ikke strider mod ESCBs mål og opgaver. Bestemmelser i nationale centralbankstatutter, der giver mulighed for sådanne yderligere funktioner, er et klart eksempel på tilfælde, hvor forskelle stadig kan eksistere. Udtrykket "forenelig" betyder snarere, at den nationale lovgivning og de nationale centralbankstatutter må tilpasses, så uoverensstemmelser med traktaten og statuten fjernes, og de nationale centralbanker integreres i ESCB i det nødvendige omfang. Der bør navnlig ske en tilpasning af alle bestemmelser, der krænker en national centralbanks uafhængighed som defineret i traktaten og dens rolle som en integrerende del af ESCB. Det er derfor utilstrækkeligt udelukkende at henholde sig til fællesskabsrettens forrang for national lovgivning for at opnå dette.

Forpligtelsen i traktatens artikel 109 gælder alene uforenelighed med traktaten og statuten. Dog bør national lovgivning, der er uforenelig med sekundær fællesskabslovgivning, bringes i overensstemmelse med denne sekundære lovgivning. Fællesskabsrettens forrang berører ikke forpligtelsen til at tilpasse national lovgivning. Dette generelle krav er afledt ikke kun af traktatens artikel 109, men også af De Europæiske Fællesskabers Domstols domspraksis².

Traktaten og statuten foreskriver ikke, hvordan den nationale lovgivning bør tilpasses. Det kan ske i form af henvisninger til traktaten og statuten, ved at indarbejde

² Jf. fx sag 167/73, Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Den Franske Republik [1974], Sml. 1974, s. 359.

bestemmelser derfra og henviser til deres oprindelse, ved at fjerne tilfælde af uforenelighed eller ved en kombination af disse metoder.

Som en metode til bl.a. opnåelse og fastholdelse af national lovgivnings forenelighed med traktaten og statuten skal ECB endvidere høres af fællesskabsinstitutionerne og medlemslandene om udkast til retsfor skrifter på ECBs kompetenceområde i henhold til traktatens artikel 105, stk. 4, og statuttens artikel 4. Rådets beslutning 98/415/EF af 29. juni 1998 om de nationale myndigheders høring af Den Europæiske Centralbank om udkast til retsfor skrifter³ indeholder et udtrykkeligt krav om, at medlemslandene træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre overholdelse af dette krav.

2.2.3 DE NATIONALE CENTRALBANKERS UAFHÆNGIGHED

Hvad angår centralbankuafhængighed og spørgsmål om tavshedspligt, skulle den nationale lovgivning i de medlemslande, der tiltrådte EU i 2004, tilpasses, så den overholder de relevante bestemmelser i traktaten og statuten, med virkning fra 1. maj 2004. I Sverige skulle de krævede tilpasninger være trådt i kraft ved oprettelsen af ESCB 1. juni 1998.

2.2.3.1 CENTRALBANKUAFHÆNGIGHED

I november 1995 udarbejdede EMI en liste over karakteristiske træk ved centralbankuafhængighed (senere beskrevet detaljeret i EMIs konvergensrapport 1998), som dannede grundlag for vurderingen af medlemslandenes nationale lovgivning på det pågældende tidspunkt, især de nationale centralbankstatutter. Begrebet centralbankuafhængighed omfatter forskellige typer uafhængighed, som skal vurderes hver for sig, nemlig funktionel, institutionel, personlig og finansiel uafhængighed. I de seneste år er analysen af disse aspekter af centralbankuafhængighed blevet yderligere finjusteret i de udtalelser, der er vedtaget af ECB. Disse aspekter danner grundlag for vurderingen af konvergens mellem på den ene side den nationale lovgivning i medlemslande med dispensation og på den anden side traktaten og statuten.

³ EUT L 189 af 3.7.1998, s. 42.

FUNKTIONEL UAFHÆNGIGHED

Centralbankuafhængighed er ikke et mål i sig selv, men bidrager snarere til at opnå en målsætning, som bør være klart defineret og have forrang frem for enhver anden målsætning. Funktionel uafhængighed kræver, at hver enkelt national centralbanks hovedmål er angivet på en klar og juridisk sikker måde og er i fuld overensstemmelse med hovedmålet om prisstabilitet, som angivet i traktaten. Dette sikres ved at give de nationale centralbanker de nødvendige midler og instrumenter til at opnå dette mål, uafhængigt af alle andre myndigheder. Traktatens krav om centralbankuafhængighed afspejler det generelle synspunkt, at hovedmålet om prisstabilitet er bedst tjent med en fuldstændig uafhængig institution med et præcist defineret mandat. Centralbankuafhængighed er fuldt ud foreneligt med de nationale centralbankers forpligtelse til at stå til ansvar for deres beslutninger, hvilket er et vigtigt aspekt i forbindelse med at styrke tilliden til deres uafhængige status. Det indebærer gennemsigtighed og dialog med tredjepart.

Hvad angår tidspunkter, er der i traktaten uklarhed med hensyn til, hvornår de nationale centralbanker i medlemslande med dispensation skulle opfylde hovedmålet om prisstabilitet fastsat i traktatens artikel 105, stk. 1, og statuttens artikel 2. For Sveriges vedkommende var spørgsmålet, om denne forpligtelse gjaldt fra tidspunktet for oprettelsen af ESCB eller tidspunktet for indførelse af euroen. For de medlemslande, der tiltrådte EU 1. maj 2004, var spørgsmålet, om forpligtelsen gjaldt fra denne dato eller datoen for indførelse af euroen. Mens traktatens artikel 105, stk. 1, ikke gælder for medlemslande med dispensation (jf. traktatens artikel 122, stk. 3), gælder artikel 2 i statuten for disse medlemslande (jf. statuttens artikel 43.1). ECB er af den opfattelse, at de nationale centralbankers forpligtelse til at have prisstabilitet som hovedmål gælder fra 1. juni 1998 for Sveriges vedkommende og fra 1. maj 2004 for de medlemslandes vedkommende, der tiltrådte EU på den dato. Baggrunden for opfattelsen er, at et af EUs ledende principper, nemlig prisstabilitet (traktatens artikel 4, stk. 3), også gælder for medlemslande med dispensation. Den er endvidere begrundet i traktatens målsætning om, at alle medlemslande skal tilstræbe makroøkonomisk konvergens, herunder prisstabilitet, hvilket er hensigten med ECBs og Kommissionens regelmæssige rapporter. Opfattelsen er endvidere baseret på den tankegang, der ligger til grund for centralbankuafhængighed, som kun kan retfærdiggøres, hvis det overordnede mål om prisstabilitet har forrang.

Landevurderingerne i denne rapport er baseret på disse konklusioner med hensyn til, hvornår de nationale centralbanker i medlemslande med dispensation er forpligtet til at have prisstabilitet som deres hovedmål.

INSTITUTIONEL UAFHÆNGIGHED

Princippet om institutionel uafhængighed omtales udtrykkeligt i traktatens artikel 108 og statutens artikel 7. De to artikler forbyder de nationale centralbanker og medlemmerne af deres besluttende organer at søge eller modtage instrukser fra fællesskabsinstitutioner eller -organer, fra et medlemslands regering eller fra noget andet organ. Desuden forbyder artiklerne fællesskabsinstitutioner og -organer og medlemslandenes regeringer at øve indflydelse på de medlemmer af de nationale centralbankers besluttende organer, hvis beslutninger kan indvirke på de nationale centralbankers udførelse af deres ESCB-relaterede opgaver.

Uanset om den nationale centralbank er et statsejet organ, et særligt offentligretligt organ eller et almindeligt aktieselskab, er der risiko for, at ejeren i kraft af sit ejerskab kan udøve indflydelse på den nationale centralbanks beslutninger med hensyn til ESCB-relaterede opgaver. Denne form for indflydelse kan påvirke den nationale centralbanks uafhængighed, uanset om den udøves via aktionærrettigheder eller på anden måde, og bør derfor begrænses gennem lovgivningen.

Forbud mod at give instrukser

Tredjeparts rettigheder med hensyn til at give instrukser til de nationale centralbanker, deres besluttende organer eller medlemmerne heraf er uforenelige med traktaten og statuten, hvad angår ESCB-relaterede opgaver.

Forbud mod at godkende, suspendere, annullere eller udsætte beslutninger

Tredjeparts rettigheder med hensyn til at godkende, suspendere, annullere eller udsætte de nationale centralbankers beslutninger er uforenelige med traktaten og statuten, hvad angår ESCB-relaterede opgaver.

Forbud mod at censurere nationale centralbankers beslutninger af juridiske grunde

Retten for organer, der ikke er uafhængige domstole, til af juridiske grunde at censurere beslutninger i forbindelse med udførelsen af ESCB-relaterede opgaver er uforenelig med traktaten og statuten, idet udførelsen af disse opgaver ikke kan revurderes på politisk

niveau. En centralbankchefs ret til af juridiske grunde at suspendere gennemførelsen af beslutninger, der er vedtaget af ESCBs eller den nationale centralbanks besluttende organer, og efterfølgende forelægge dem for de politiske myndigheder til endelig beslutning ville svare til at søge instrukser fra tredjepart.

Forbud mod at deltage i nationale centralbankers besluttende organer med stemmeret

Tredjeparts repræsentanters deltagelse i en national centralbanks besluttende organ med stemmeret i sager, der vedrører den nationale centralbanks udførelse af ESCB-relaterede opgaver, selv hvis stemmen ikke er afgørende, er uforenelig med traktaten og statuten.

Forbud mod ex ante-høring om en national centralbanks beslutning

En udtrykkelig statutmæssig forpligtelse om, at en national centralbank ex ante skal høre tredjepart, giver tredjepart en formel mekanisme til at øve indflydelse på den endelige beslutning, og en sådan statutmæssig forpligtelse er derfor uforenelig med traktaten og statuten.

Dialog mellem de nationale centralbanker og tredjepart, selv når den bygger på statutmæssige forpligtelser til at give oplysninger og udveksle synspunkter, er imidlertid forenelig med centralbankuafhængighed, forudsat at:

- det ikke berører uafhængigheden for medlemmer af de nationale centralbankers besluttende organer,
- centralbankchefernes særlige status som medlemmer af ECBs generelle råd respekteres fuldt ud og
- kravene om tavshedspligt som følge af statuten overholdes.

Discharge vedrørende pligter for medlemmer af de nationale centralbankers besluttende organer

Statutmæssige bestemmelser om tredjeparts (fx regerings) discharge vedrørende pligter, der relaterer sig til medlemmer af de nationale centralbankers besluttende organer (fx i forbindelse med regnskab), bør indeholde tilstrækkeligt værn, således at disse beføjelser ikke krænker de enkelte medlemmers mulighed for uafhængigt at vedtage beslutninger om ESCB-relaterede opgaver (eller gennemføre beslutninger, der er vedtaget på ESCB-niveau). En sådan udtrykkelig bestemmelse anbefales i de nationale centralbankstatutter.

PERSONLIG UAFHÆNGIGHED

Statuttens bestemmelse om sikkerhed i embedet for medlemmer af de nationale centralbankers besluttende organer er en yderligere beskyttelse af

centralbankuafhængigheden. Centralbankchefer er medlemmer af ECBs generelle råd. Statuttens artikel 14.2 indeholder en bestemmelse om, at de nationale centralbankstatutter især skal tilsikre, at embedsperioden for en centralbankchef er mindst fem år. Artiklen beskytter desuden mod, at centralbankchefen afskediges på et vilkårligt grundlag, idet den fastsætter, at en centralbankchef kun kan afskediges, hvis vedkommende ikke længere opfylder de betingelser, som er nødvendige for udførelsen af vedkommendes pligter, eller hvis vedkommende har begået en alvorlig forseelse, der kan indbringes for De Europæiske Fællesskabers Domstol. De nationale centralbankstatutter skal overholde denne bestemmelse på følgende måde.

Mindste embedsperiode for centralbankchefer

De nationale centralbankstatutter skal i overensstemmelse med statuttens artikel 14.2 angive en embedsperiode på mindst fem år for en centralbankchef. Dette udelukker ikke længere embedsperioder, mens en tidsubegrænset embedsperiode ikke kræver ændring af de nationale centralbankstatutter, forudsat at afskedigelsesgrundene for en centralbankchef er i overensstemmelse med artikel 14.2 i statutten. Når de nationale centralbankstatutter ændres, bør de ændrede statutter sikre centralbankchefens embedsperiode og embedsperioden for de øvrige medlemmer af de besluttende organer, som kan være stedfortræder for centralbankchefen.

Afskedigelsesgrunde for centralbankchefer

De nationale centralbankstatutter skal sikre, at centralbankchefer ikke afskediges af andre grunde end dem, der omtales i statuttens artikel 14.2. Formålet med dette krav er at forhindre de myndigheder, der udnævner centralbankcheferne, især regering eller parlament, i diskretionært at afskedige en centralbankchef. De nationale centralbankstatutter bør enten indeholde grunde til afskedigelse, som er forenelige med grundene i statuttens artikel 14.2, eller undlade enhver omtale af afskedigelsesgrunde (da artikel 14.2 er umiddelbar anvendelig).

Sikkerhed i embedet for medlemmer af de nationale centralbankers besluttende organer, som ikke er centralbankchefer, og som er involveret i udførelsen af ESCB-relaterede opgaver

Det ville gå ud over den personlige uafhængighed, hvis de regler om sikkerhed i embedet, som gælder for centralbankchefer, ikke også gjaldt for andre medlemmer af de nationale centralbankers besluttende organer, der er involveret i udførelsen af ESCB-relaterede

opgaver⁴. Forskellige bestemmelser i traktaten og statuttene kræver samme sikkerhed i embedet. Statuttens artikel 14.2 begrænser ikke sikkerhed i embedet til centralbankchefer, mens traktatens artikel 108 og statuttens artikel 7 omhandler medlemmerne af de nationale centralbankers besluttende organer snarere end centralbankchefer specifikt. Det gælder især, hvor en centralbankchef er den første blandt ligemænd blandt kolleger med tilsvarende stemmerettigheder, eller hvor sådanne andre medlemmer fungerer som stedfortræder for centralbankchefen.

Prøvelsesret

For at begrænse muligheden for politisk skøn i forbindelse med vurderingen af afskedigungsgrunde skal medlemmerne af de nationale centralbankers besluttende organer have ret til at indbringe enhver beslutning om at afskedige dem for en uafhængig domstol.

Ifølge statuttens artikel 14.2 kan en centralbankchef, som er blevet afskediget, indbringe denne beslutning for De Europæiske Fællesskabers Domstol. National lovgivning bør enten henvise til statuttene eller undlade omtale af retten til at indbringe beslutningen for De Europæiske Fællesskabers Domstol (idet statuttens artikel 14.2 er direkte anvendelig).

National lovgivning bør også indeholde ret til at få prøvet en beslutning om afskedigelse af ethvert andet medlem af en national centralbanks besluttende organer, som er involveret i udførelsen af ESCB-relaterede opgaver, ved nationale domstole. Denne ret kan enten fremgå af almindelige retsregler eller i form af en særskilt bestemmelse i den nationale centralbanks statutter. Selv om denne ret kan antages allerede at gælde i kraft af de almindelige retsregler, ville det af hensynet til retlig klarhed være tilrådeligt, at der findes særlige bestemmelser om prøvelsesretten.

Beskyttelse mod interessekonflikter

Personlig uafhængighed betyder også sikring af, at der ikke opstår interessekonflikter mellem de forpligtelser, som medlemmer af en national centralbanks besluttende organer har

⁴ Jf. afsnit 8 i ECB udtalelse CON/2004/35 af 4. november 2004 efter anmodning fra Ungarns finansministerium om udkast til lov om ændring af lov om Magyar Nemzeti Bank, afsnit 8 i ECBs udtalelse CON/2005/26 af 4. august 2005 efter anmodning fra Národná banka Slovenska om udkast til lov om ændring af lov nr. 566/1992 Coll. om Národná banka Slovenska som ændret og om ændringer af visse andre love, afsnit 3.3 i ECBs udtalelse CON/2006/44 af 25. august 2006 efter anmodning af Banca d'Italia om de ændrede statutter for Banca d'Italia, afsnit 2.6 i ECBs udtalelse CON/2006/32 af 22. juni 2006 efter anmodning fra det franske senat om udkast til lov om Banque de France og afsnit 2.3 og 2.4 i ECBs udtalelse CON/2007/6 af 7.

i forhold til den pågældende nationale centralbank (og som centralbankchefen har i forhold til ECB), og andre funktioner, som de besluttende organers medlemmer, der er involveret i udførelsen af ESCB-relaterede opgaver, kan udøve, og som kan bringe deres personlige uafhængighed i fare. I princippet er medlemskab af et besluttende organ, der er involveret i udførelsen af ESCB-relaterede opgaver, uforeneligt med udførelsen af andre funktioner, som vil kunne skabe en interessekonflikt. Navnlige medlemmerne af de besluttende organer ikke have et embede eller en interesse, som kan påvirke deres aktiviteter, hvad enten det er som repræsentanter for lovgivende organer eller regeringer eller via et embede i statens udøvende eller lovgivende sektorer eller i regional- eller lokaladministrationen eller i en virksomhed. Især bør potentielle interessekonflikter forhindres, hvad angår eksterne medlemmer af de besluttende organer.

FINANSIEL UAFHÆNGIGHED

Selv om en national centralbank er helt uafhængig i funktionel, institutionel og personlig henseende (dvs. dette er fastsat i de nationale centralbankstatutter), går det ud over dens generelle uafhængighed, hvis den ikke selvstændigt kan benytte sig af tilstrækkelige finansielle resurser til at opfylde sit mandat (dvs. udføre de ESCB-relaterede opgaver, der kræves af den ifølge traktaten og statuten).

Medlemslandene må ikke sætte deres nationale centralbank i den situation, at den ikke har tilstrækkelige finansielle resurser til at udføre sine ESCB- eller eurosistem-relaterede opgaver. Det skal bemærkes, at statuttens artikel 28.1 og 30.4 indeholder bestemmelser om muligheden for at indkalde yderligere bidrag fra de nationale centralbanker til ECBs kapital og om yderligere overførsler af valutareserver⁵. Endvidere fastsætter statuttens artikel 33.2⁶, at hvis ECB lider et tab, som ikke helt kan udlignes af ECBs almindelige reservefond, kan ECBs styrelsesråd beslutte at udligne det resterende tab med de monetære indtægter i det pågældende regnskabsår i forhold til og op til de beløb, der fordeles mellem de nationale centralbanker. Princippet om finansiell uafhængighed kræver, at overholdelse af disse bestemmelser ikke indskrænker en national centralbanks mulighed for at udføre sine funktioner.

marts 2007 efter anmodning fra Tysklands finansministerium om udkast til ottende lov om ændring af lov om Deutsche Bundesbank.

⁵ Artikel 30.4 i Statuten gælder kun eurosystemet.

⁶ Artikel 33.2 i Statuten gælder kun eurosystemet.

Princippet om finansiel uafhængighed betyder endvidere, at den nationale centralbank skal have tilstrækkelige midler til ikke kun at udføre ESCB-relaterede opgaver, men også egne nationale opgaver (fx finansiering af sin egen administration og egne funktioner).

Begrebet finansiel uafhængighed bør derfor vurderes ud fra, om tredjepart direkte eller indirekte kan øve indflydelse ikke kun på den nationale centralbanks funktioner, men også på dens muligheder (i operationel henseende med hensyn til arbejdskraft og i finansiel henseende med hensyn til finansielle resurser) for at opfylde sit mandat. De nedenstående fire forhold i forbindelse med finansiel uafhængighed er særligt relevante i denne henseende, og nogle af dem er først for nylig blevet finjusteret⁷. Det gælder de forhold ved finansiel uafhængighed, hvor de nationale centralbanker er mest sårbare over for ekstern indflydelse.

Fastlæggelse af budget

Hvis tredjepart har beføjelser til at fastlægge eller øve indflydelse på den nationale centralbanks budget, er det uforeneligt med finansiel uafhængighed, medmindre loven fastsætter en beskyttelsesklause, så en sådan beføjelse ikke berører de finansielle midler, som er nødvendige for, at den nationale centralbank kan udføre sine ESCB-relaterede opgaver.

Regnskabsregler

Regnskabet skal udarbejdes i overensstemmelse med generelle regnskabsregler eller regler fastsat af den nationale centralbanks besluttende organer. Hvis disse regler er fastsat af tredjepart, bør de i det mindste tage højde for forslag fra den nationale centralbanks besluttende organer.

– ⁷ De vigtigste ledende ECB-udtalelser på dette område er:

- CON/2002/16 af 5. juni 2002, udtalelse efter anmodning fra Irlands finansministerium om lovforslag af 2002 om Central Bank and Financial Services Authority of Ireland,
- CON/2003/22 af 15. oktober 2003, udtalelse efter anmodning fra Finlands finansministerium om ændring af loven om Suomen Pankki og andre love,
- CON/2003/27 af 2. december 2003, udtalelse efter anmodning fra Østrigs finansministerium om forslag til forbundslov om Nationalfonden for Forskning, Teknologi og Udvikling,
 - CON/2004/1 af 20. januar 2004, udtalelse efter anmodning fra det finske parlaments økonomiudvalg om lovforslag til ændring af loven om Suomen Pankki og andre love,
 - CON/2006/38 af 25. juli 2006 efter anmodning fra the Bank of Greece om udkast til bestemmelser om the Bank of Greece's beføjelser inden for forbrugerbeskyttelse,
 - CON/2006/47 af 13. september 2006 efter anmodning fra Tjekkiet ministerium for industri og handel om ændring af lov om Česká národní banka,
 - CON/2007/8 af 21. marts 2007 efter anmodning fra Tjekkiet ministerium for industri og handel om ændring af visse bestemmelser i udkast til lov om ændring af lov om forbrugerbeskyttelse i relation til Česká národní banka.

Årsregnskabet skal godkendes af den nationale centralbanks besluttende organer bistået af uafhængige revisorer og skal eventuelt *ex post*-godkendes af tredjepart (fx regering, parlament). Desuden skal den nationale centralbanks besluttende organer uafhængigt og professionelt kunne træffe beslutning om beregning af overskud.

Hvis den nationale centralbanks funktioner er underlagt kontrol ved et statsligt revisionsorgan eller lignende, der har til opgave at kontrollere anvendelsen af de offentlige finanser, bør kontrollens omfang være klart defineret i lovgivningen uden at berøre de aktiviteter, der udføres af den nationale centralbanks uafhængige eksterne revisor ifølge statuttens artikel 27.1. Den statslige revision bør gennemføres på et upolitisk, uafhængigt og rent professionelt grundlag.

Fordeling af overskud, de nationale centralbankers kapital og finansielle bestemmelser

En national centralbanks statutter kan foreskrive, hvordan overskuddet skal fordeles. Hvis sådanne bestemmelser ikke findes, bør beslutningen om fordelingen af overskuddet træffes af den nationale centralbanks besluttende organer på et professionelt grundlag. Den bør ikke gøres til genstand for tredjeparts skøn, medmindre der foreligger en udtrykkelig beskyttelsesklause, som angiver, at dette sker uden at berøre de finansielle midler, som er nødvendige for, at den nationale centralbank kan udføre ESCB-relaterede opgaver.

Et medlemsland må kun pålægge en national centralbank at reducere dens kapital, hvis den nationale centralbanks besluttende organer på forhånd har godkendt beslutningen. Formålet er at sikre, at den bevarer tilstrækkelige finansielle midler til at opfylde den nationale centralbanks mandat som medlem af ESCB i henhold til traktatens artikel 105, stk. 2. Hvad angår finansielle hensættelser eller buffere, skal den nationale centralbank have frihed til uafhængigt at oparbejde finansielle reserver til beskyttelse af realværdien af dens kapital og aktiver.

Tilsynsmyndigheders finansielle ansvar

Nogle medlemslande placerer den finansielle tilsynsmyndighed hos deres nationale centralbank. Dette er ikke et problem, hvis disse myndigheder er underlagt den nationale centralbanks uafhængige beslutningsproces. Hvis lovgivningen derimod fastsætter, at tilsynsmyndigheden skal være underlagt en særskilt beslutningsproces, er det vigtigt at sikre, at myndighedens beslutninger ikke bringer den nationale centralbanks økonomi som

helhed i fare. I sådanne tilfælde bør national lovgivning give de nationale centralbanker mulighed for at udøve endelig kontrol med de af tilsynsmyndighedernes beslutninger, som kan påvirke den nationale centralbanks uafhængighed, især dens finansielle uafhængighed.

2.2.3.2 TAVSHEDSPLIGT

Forpligtelsen om tavshedspligt for ECBs ansatte og de ansatte i de nationale centralbanker i henhold til statuttens artikel 38 kan give anledning til lignende bestemmelser i de nationale centralbankers statutter eller medlemslandenes lovgivning. Fællesskabsrettens forrang, som også gælder regler vedtaget i henhold til fællesskabsretten, betyder også, at national lovgivning om tredjeparts adgang til dokumenter ikke nødvendigvis krænker ESCBs forskrifter om tavshedspligt.

2.2.4 FORBUD MOD MONETÆR FINANSIERING OG PRIVILEGERET ADGANG

2.2.4.1 FORBUD MOD MONETÆR FINANSIERING

Forbuddet mod monetær finansiering findes i traktatens artikel 101, stk. 1, i henhold til hvilken det er forbudt ECB og medlemslandenes nationale centralbanker at give fællesskabsinstitutioner eller -organer, centralregeringer, regionale, lokale eller andre offentlige myndigheder, andre organer inden for den offentlige sektor eller offentlige foretagender i medlemslandene mulighed for at foretage overtræk eller at yde dem andre former for kreditfaciliteter, og det samme gælder ECBs og de nationale centralbankers køb af gældsinstrumenter direkte fra disse. Traktaten indeholder én undtagelse fra forbuddet: Det gælder ikke for offentligt ejede kreditinstitutter, som i forbindelse med forsyningen med reserver fra centralbankernes side skal have samme behandling som private kreditinstitutter (traktatens artikel 101, stk. 2). ECB og de nationale centralbanker kan endvidere optræde som fiskal agent for de ovennævnte offentlige institutioner og organer (jf. statuttens artikel 21.2). Det nøjagtige anvendelsesområde for forbuddet mod monetær finansiering er yderligere præciseret i Rådets forordning (EF) nr. 3603/93 af 13. december 1993 om fastlæggelse af definitioner med henblik på gennemførelsen af forbuddene i traktatens artikel 104 og 104 B, stk. 1⁸ (nu artikel 101 og 103, stk. 1), hvori

⁸ EFT L 332 af 31.12.1993, s. 1.

det præciseres, at forbuddet omfatter al finansiering af den offentlige sektors forpligtelser over for tredjemand.

Forbuddet mod monetær finansiering er også af afgørende betydning for at undgå hindringer af pengepolitikens hovedmål (at fastholde prisstabilitet). Endvidere mindsker centralbankfinansiering af den offentlige sektor presset med hensyn til budgetdisciplin. Derfor skal forbuddet fortolkes vidt for at sikre en nøje gennemførelse heraf, og kun med visse begrænsede undtagelser i henhold til traktatens artikel 101, stk. 2, og Rådets forordning (EF) nr. 3603/93. ECBs generelle holdning med hensyn til den nationale lovgivnings forenelighed med forbuddet er hovedsagelig udviklet inden for rammerne af medlemslandenes høringer af ECB vedrørende udkast til retsfor skrifter i henhold til traktatens artikel 105, stk. 4⁹.

⁹ Nogle ledende EMI-/ECB-udtalelser på dette område er følgende:

- CON/95/8 af 10. maj 1995 om en høring fra Sveriges finansministerium i henhold til artikel 109, litra f), i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og artikel 5.3 i EMI-statutten om lovforslag om indførelse af forbud mod monetær finansiering,
- CON/97/16 af 27. august 1997 om en høring fra Østrigs finansministerium i henhold til artikel 109, litra f), i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og artikel 5.3 i EMI-statutten, jf. Rådets beslutning af 22. november 1993 (93/717/ EF) om et forslag til forbundslov om Østrigs deltagelse i den nye IMF-kreditordning,
- CON/2001/32 af 11. oktober 2001 efter anmodning af Portugals finansministerium om forslag til lovdekret til ændring af lovgivning om kreditinstitutter og finansielle selskaber,
- CON/2003/27 af 2. december 2003 efter anmodning af Østrigs finansministerium om forslag til forbundslov om National Foundation for Research, Technology and Development (Nationalfonden for Forskning, Teknologi og Udvikling),
- CON/2005/1 af 3. februar 2005 efter anmodning fra Italiens økonomi- og finansministerium om et lovforslag til ændring af lov nr. 7 af 25. januar 1999, som ændret ved lov nr. 74 af 25. marts 1999 vedrørende hastebestemmelser om Italiens deltagelse i den Internationale Valutafonds interventioner over for alvorlige finanskriser i medlemslandene,
- CON/2005/24 af 15. juli 2005 efter anmodning fra Tjekkiet finansministerium vedrørende et lovforslag om integration af de finansielle markedstilsynsmyndigheder, Østrigs finansministerium om et forslag til forbundslov om betaling af Østrigs bidrag til den af Den Internationale Valutafonds administrerede fond til lavindkomstlande ramt af naturkatastrofer,
- CON/2005/50 af 1. december 2005 efter anmodning fra Národná banka Slovenska om lovforslag til ændring af lov nr. 118/1996 Coll. om beskyttelse af bankindeståender og om ændring af visse love, som senest ændret.
- CON/2005/60 af 30. december 2005 efter anmodning af Lietuvos bankas om et lovforslag til ændring af lov om Lietuvos bank,
- CON/2006/4 af 27. januar 2006 efter anmodning fra the Central Bank of Cyprus om udkast til lov om ændring af the Central Bank of Cyprus lov fra 2002 og 2003,
- CON/2006/15 af 9. marts 2006 efter anmodning fra den polske finansminister om udkast til lov om tilsyn med finansielle institutioner,
- CON/2006/17 af 13. marts 2006 efter anmodning fra Sloveniens finansministerium om udkast til lov om ændring af lov om Banka Slovenije,
- CON/2006/23 af 22. maj 2006 efter anmodning fra the Central Bank of Malta om udkast til lov om ændring af lov om the Central Bank of Malta og
- CON/2006/58 af 15. december 2006 efter anmodning fra the Central Bank of Malta om ændring af lov om the Central Bank of Malta.

NATIONAL LOVGIVNING, DER GENNEMFØRER FORBUDET MOD MONETÆR FINANSIERING

Som udgangspunkt er det ikke nødvendigt at gennemføre traktatens artikel 101, suppleret af forordning (EF) nr. 3603/93, i national lovgivning, da de begge finder direkte anvendelse. Hvis national lovgivning imidlertid gengiver disse fællesskabsbestemmelser, der finder direkte anvendelse, må denne ikke begrænse anvendelsesområdet for forbuddet mod monetær finansiering eller udvide undtagelserne i henhold til fællesskabsretten. For eksempel er national lovgivning, hvorefter en national centralbank forventes at finansiere et medlemslands finansielle forpligtelser over for internationale finansielle institutioner (undtagen IMF, som bestemt i forordning EF nr. 3603/93) eller tredjelande, uforenelig med forbuddet mod monetær finansiering.

FINANSIERING AF DEN OFFENTLIGE SEKTOR ELLER DEN OFFENTLIGE SEKTORS FORPLIGTELSE OVER FOR TREDJEPARTER

National lovgivning må ikke stille krav om, at en national centralbank finansierer andre offentlige organers udførelse af deres opgaver eller den offentlige sektors forpligtelser over for tredjeparter. For eksempel er nationale love, der bemyndiger en national centralbank til at finansiere domstole eller domstolslignende organer, som er uafhængige af den nationale centralbank og fungerer som en forlængelse af staten, eller indeholder krav herom, uforenelige med forbuddet mod monetær finansiering.

OVERTAGELSE AF DEN OFFENTLIGE SEKTORS PASSIVER

National lovgivning, der indeholder krav om, at en national centralbank skal overtage et tidligere uafhængigt offentligt organs passiver som følge af en national reorganisering af visse opgaver og pligter (fx i forbindelse med en overførsel til den nationale centralbank af visse tilsynsopgaver, som tidligere er udført af staten eller uafhængige offentlige myndigheder eller organer), uden at den nationale centralbank holdes ude af finansielle forpligtelser som følge af sådanne førhen uafhængige offentlige organers tidligere aktiviteter, er uforenelig med forbuddet om monetær finansiering.

FINANSIEL STØTTE TIL KREDITINSTITUTTER OG/ ELLER FINANSIELLE INSTITUTIONER

National lovgivning, hvorefter en national centralbank forventes at finansiere kreditinstitutter i andre forbindelser end centralbankopgaver (fx pengepolitik, betalingssystemer og midlertidige foranstaltninger for at understøtte likviditeten), navnlig at støtte insolvente kreditinstitutter og/eller andre finansielle institutioner, er uforenelig med forbuddet mod monetær finansiering.

FINANSIEL STØTTE TIL INDSKUDS- OG INVESTORGARANTIORDNINGER

I henhold til direktivet om indskudsgarantiordninger¹⁰ og direktivet om investorgarantiordninger¹¹ skal udgifterne til finansiering af indskudsgarantiordninger og investorgarantiordninger afholdes af henholdsvis kreditinstitutterne og investeringsselskaberne selv. National lovgivning, hvorefter en national centralbank forventes at finansiere en til den offentlige sektor hørende national indskudsgarantiordning for kreditinstitutter eller national investorgarantiordning for investeringsselskaber, vil ikke være forenelig med forbuddet mod monetær finansiering, medmindre det er af kort varighed, angår krisesituationer, involverer risiko for den systemiske stabilitet og afgørelsen beror på den nationale centralbanks skøn.

2.2.4.2 FORBUD MOD PRIVILEGERET ADGANG

Nationale centralbanker må ikke, i egenskab af offentlige myndigheder, træffe foranstaltninger, hvorved den offentlige sektor gives privilegeret adgang til finansielle institutioner, medmindre disse foranstaltninger er baseret på tilsynsmæssige hensyn. Endvidere må reglerne for tilvejebringelse eller pantsætning af gældsinstrumenter, som er fastsat af de nationale centralbanker, ikke benyttes til at omgå forbuddet mod privilegeret adgang.¹² Medlemslandenes lovgivning på dette område må ikke indføre privilegeret adgang.

I denne rapport fokuseres på foreneligheden af både national lovgivning vedtaget af de nationale centralbanker samt deres statutter med traktatens forbud mod privilegeret adgang. Denne rapport indeholder dog ikke en vurdering af, om love og administrative bestemmelser i medlemslandene benyttes til at omgå forbuddet mod privilegeret adgang under dække af tilsynsmæssige hensyn. En sådan vurdering ligger uden for rammerne af denne rapport's anvendelsesområde.

¹⁰ Betragtning 23 til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/19/EF af 30. maj 1994 om indskudsgarantiordninger (EFT L 135 af 31.5.1994, s. 5).

¹¹ Betragtning 23 til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/9/EF af 3. marts 1997 om investorgarantiordninger (EFT L 84 af 26.3.1997, s. 22).

2.2.5 ENSARTET STAVEMÅDE FOR EURO

Euroen er fælles valuta i de medlemslande, der har indført euro. For at tydeliggøre, at valutaen er fælles, kræves i henhold til EF-lovgivningen, at ordet "euro" staves på samme måde i nominativ ental i alle EF-lovbestemmelser og nationale lovbestemmelser, idet der dog tages hensyn til de forskellige alfabeter.

På sit møde i Madrid 15. og 16. december 1995 besluttede Det Europæiske Råd, at "navnet på den fælles europæiske valuta skal være euro", at "navnet [...] skal være det samme på alle Den Europæiske Unions officielle sprog, idet der dog tages hensyn til de forskellige alfabeter", og at "det specifikke navn euro skal anvendes i stedet for den generiske betegnelse ecu, som i traktaten anvendes om den europæiske valutaenhed". Endelig konkluderede Det Europæiske Råd, at: "De femten medlemsstaters regeringer har besluttet, at denne afgørelse er den godkendte og endelige fortolkning af de relevante bestemmelser i traktaten." Denne utvetydige, endelige afgørelse, som er truffet af medlemslandenes stats- og regeringschefer, er bekræftet i alle fællesskabets retsakter, som omhandler euro, og som altid anvender en ensartet stavemåde på alle officielle fællesskabssprog. Det forhold, at den ensartede stavemåde af euro, som medlemslandene besluttede, er bevaret i Fællesskabets lovgivning på det monetære område, er af særlig betydning¹³. For nylig har Rådets forordning (EF) nr. 2169/2005 af 21. december 2005 om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 974/98 om indførelse af euroen¹⁴ bekræftet den korrekte stavemåde af den fælles valuta. For det første fastslås det i alle sprogudgaver af forordning (EF) nr. 974/98, at "navnet på den fælles europæiske valuta skal være "euro"". For det andet henviser alle sprogudgaver af forordning (EF) nr. 2169/2005 til "euro".

I 2003 ratificerede alle medlemslande afgørelsen truffet af Rådet på sit møde i dets sammensætning af stats- og regeringscheferne af 21. marts 2003 om ændring af artikel 10.2 i statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske

¹² Jf. artikel 3, stk. 2, og 10. betragtning til Rådets forordning (EF) nr. 3604/93 af 13. december 1993 om fastlæggelse af definitioner med henblik på gennemførelse af forbuddet mod privilegeret adgang i traktatens artikel 104 A (nu artikel 102) (EFT L 332 af 31.12.1993, s. 4).

¹³ Jf. Rådets forordning (EF) nr. 1103/97 af 17. juni 1997 om visse bestemmelser vedrørende indførelsen af euroen (EFT L 162 af 19.6.1997, s. 1), Rådets forordning (EF) nr. 974/98 af 3. maj 1998 om indførelse af euroen (EFT L 139 af 11.5.1998, s. 1) og Rådets forordning (EF) nr. 2866/98 af 31. december 1998 om omregningskurserne mellem euroen og valutaen i de medlemsstater, der indfører euroen (EFT L 359 af 31.12.1998, s. 1). Alle tre forordninger blev ændret i 2000 med henblik på euroens indførelse i Grækenland. Jf. også de retsakter vedrørende euromønter, som er vedtaget af Fællesskabet i 1998 og 1999.

¹⁴ EUT 346 af 29.12.2005, s. 1.

Centralbank¹⁵, hvor navnet på den fælles valuta endnu en gang staves på samme måde i alle sprogversioner, denne gang i en retsakt, der vedrører primær ret.

Denne utvetydige, endelige indstilling fra medlemslandenes side binder også medlemslandene med dispensation. Artikel 5, stk. 3 i akten vedrørende vilkårene for tiltrædelse udtaler, at "de nye medlemsstater befinder sig i samme situation som de nuværende medlemsstater med hensyn til de erklæringer, resolutioner eller andre tilkendegivelser, som er vedtaget af Det Europæiske Råd eller Rådet, samt dem, der vedrører Fællesskabet eller Unionen og er vedtaget af medlemsstaterne efter fælles aftale; som følge heraf vil de overholde de principper og retningslinjer, der fremgår af disse, og træffe de foranstaltninger, som måtte vise sig nødvendige for at sikre iværksættelsen heraf".

På grundlag af disse betragtninger og henset til Fællesskabets eksklusive kompetence til at bestemme navnet for den fælles valuta er enhver afvigelse fra denne regel uforenelig med traktaten og bør fjernes. Mens dette princip gælder alle typer af national lovgivning, vedrører vurderingen i kapitlerne om landene først og fremmest centralbankernes statutter og lovgivning om indførelse af euroen.

2.2.6 DE NATIONALE CENTRALBANKERS JURIDISKE INTEGRATION I EUROSYSTEMET

Bestemmelser i national lovgivning (især de nationale centralbankers statutter, men også anden lovgivning), som ville hindre opgaver i forbindelse med eurosystemet eller efterlevelse af ECBs beslutninger, er uforenelige med eurosystemets effektive virkning, når det pågældende medlemsland har indført euroen. National lovgivning skal derfor tilpasses for at sikre forenelighed med traktaten og statuten med hensyn til opgaver i forbindelse med eurosystemet. For at opfylde kravet i traktatens artikel 109 skulle de nationale lovgivningsprocedurer tilpasses således, at den nationale lovgivningsforenelighed var sikret senest på tidspunktet for ESCBs oprettelse (for så vidt angår Sverige) og 1. maj 2004 (for så vidt angår de medlemslande, som på denne dato blev optaget i EU). Sådanne lovkrav vedrørende en national centralbanks fulde juridiske integration i eurosystemet behøver dog først at være gældende fra det tidspunkt, hvor den

¹⁵ EUT L 83 af 1.4.2003, s. 66.

nationale centralbank er fuldt integreret, dvs. for et medlemsland med dispensation den dato, hvor landet indfører den fælles valuta.

De vigtigste områder, der behandles i denne rapport, er områder, hvor bestemmelser i statutterne kan hindre en national centralbank i at efterleve eurosystemets krav. Dette kunne fx være bestemmelser, der ville hindre en national centralbank i at deltage i gennemførelsen af den fælles pengepolitik, som fastsat af ECBs besluttende organer, eller hindre en centralbankchef i at opfylde sine pligter som medlem af ECBs styrelsesråd, eller som ikke anerkender ECBs forrettigheder. Nedenfor sondres mellem følgende: pengepolitiske mål, opgaver, finansielle bestemmelser, valutakurspolitik og internationalt samarbejde. Endelig omtales andre områder, hvor en national centralbanks statutter eventuelt behøver tilpasning.

2.2.6.1 MÅL FOR DEN ØKONOMISKE POLITIK

En national centralbanks fulde integration i eurosystemet forudsætter, at dens formålsbestemmelser er i overensstemmelse med ESCBs mål som fastsat i statuttens artikel 2. Det betyder bla., at der skal ske en tilpasning af formålsbestemmelser med et "nationalt præg" – fx bestemmelser i statutterne, der henviser til en pligt til at føre pengepolitik inden for rammerne af det pågældende medlemslands generelle økonomiske politik – må tilpasses.

2.2.6.2 OPGAVER

Opgaverne for en national centralbank i et medlemsland, som har indført euroen, er overvejende bestemt af traktaten og statutten, henset til den nationale centralbanks status som en integrerende del af eurosystemet. Med henblik på at opfylde traktatens artikel 109 skal bestemmelser om opgaver i de nationale centralbankstatutter derfor sammenholdes med de relevante bestemmelser i traktaten og statutten, og eventuel uforenelighed skal fjernes.¹⁶ Det gælder enhver bestemmelse, der efter indførelsen af euroen og integrationen i eurosystemet kan udgøre en hindring for udførelsen af ESCB-relaterede opgaver, og navnlig bestemmelser, som ikke anerkender ESCBs kompetenceområder i henhold til statuttens kapitel IV.

¹⁶ Jf. navnlig traktatens artikel 105 og 106 og statuttens artikel 3 til 6 samt 16.

Nationale pengepolitiske bestemmelser skal anerkende, at Fællesskabets pengepolitik er en opgave, som skal udføres af eurosystemet.¹⁷ De nationale centralbankers statutter kan indeholde bestemmelser om pengepolitiske instrumenter. Sådanne bestemmelser bør sammenholdes med tilsvarende i traktaten og statuten, og enhver uoverensstemmelse skal fjernes med henblik på at opfylde traktatens artikel 109.

National lovgivning, som giver en national centralbank eneret til at udstede pengesedler, skal anerkende, at når euroen er indført, har ECBs styrelsesråd eneretten til udstedelse af eurosedler i henhold til traktatens artikel 106. Nationale bestemmelser, der giver regeringer mulighed for at øve indflydelse på forhold som pålydende værdi, produktion, omfang og inddragelse af eurosedler, skal også efter omstændighederne enten ophæves eller anerkende ECBs kompetence med hensyn til eurosedler som fastsat i ovennævnte artikler i traktaten og statuten. Uanset ansvarsfordelingen mellem regering og national centralbank med hensyn til mønter skal de relevante bestemmelser anerkende ECBs beføjelse til at godkende omfanget af møntudstedelsen efter indførelse af euroen.

For så vidt angår forvaltningen af valutareserver¹⁸ gælder, at et medlemsland, der efter indførelsen af euroen ikke overfører sine officielle valutareserver¹⁹ til sin nationale centralbank, ikke opfylder traktaten. Desuden ville en tredjeparts – fx regeringens eller parlamentets – ret til at øve indflydelse på en national centralbanks beslutninger med hensyn til forvaltning af de officielle valutareserver ikke være i overensstemmelse med traktatens artikel 105, stk. 2, tredje led. Endvidere skal de nationale centralbanker overføre valutareserver til ECB i forhold til deres andel af ECBs kapital. Det betyder, at der ikke må være lovmæssige hindringer for, at en national centralbank kan overføre valutareserver til ECB.

2.2.6.3 FINANSIELLE BESTEMMELSER

De finansielle bestemmelser i statuten omfatter regler om regnskab²⁰, revision²¹, kapitalindskud²², overførsel af valutareserver²³ og fordeling af de monetære indtægter²⁴.

¹⁷ Jf. traktatens artikel 105, stk. 2, første led.

¹⁸ Jf. traktatens artikel 105, stk. 2, tredje led.

¹⁹ Undtagen arbejdsbeholdninger i udenlandsk valuta, som medlemslandene kan bevare i henhold til artikel 105, stk.3, i traktaten.

²⁰ Statuttens artikel 26.

²¹ Statuttens artikel 27.

²² Statuttens artikel 28.

Nationale centralbanker skal kunne opfylde deres forpligtelser i henhold til disse bestemmelser, og eventuelle uforenelige nationale bestemmelser skal derfor ophæves.

2.2.6.4 VALUTAKURSPOLITIK

Et medlemsland med dispensation kan bibeholde national lovgivning, hvorefter regeringen er ansvarlig for medlemslandets valutakurspolitik, og den nationale centralbank har en rådgivende og/eller udøvende rolle. I forbindelse med indførelse af euroen skal en sådan lovgivning dog afspejle, at ansvaret for euroområdet's valutakurspolitik er overført til fællesskabsniveau i overensstemmelse med traktatens artikel 111, som giver Rådet ansvaret for denne politik, i nært samarbejde med ECB.

2.2.6.5 INTERNATIONALT SAMARBEJDE

I forbindelse med indførelsen af euroen skal national lovgivning være forenelig med statuttens artikel 6.1, som bestemmer, at i spørgsmål om internationalt samarbejde, der involverer opgaver pålagt eurosystemet, skal ECB beslutte, hvordan ESCB skal være repræsenteret. Desuden skal national lovgivning tillade sin nationale centralbank at deltage i internationale monetære institutioner under forudsætning af ECBs godkendelse (statuttens artikel 6.2).

2.2.6.6 DIVERSE

Foruden ovennævnte forhold er der for nogle medlemslande andre områder, hvor nationale bestemmelser kræver tilpasning (fx inden for clearing- og betalingssystemer og udveksling af oplysninger).

²³ Statuttens artikel 30.

²⁴ Statuttens artikel 32.

3 SAMMENFATNING LAND FOR LAND

3.1 CYPERN

I løbet af referenceperioden havde Cypern en 12-måneders gennemsnitlig HICP-inflation på 2,0 pct., hvilket er et godt stykke under referenceværdien på 3,0 pct., der er fastsat i henhold til traktaten. På baggrund af de seneste data forventes den 12-måneders gennemsnitlige HICP-inflation at falde en anelse i de kommende måneder.

Set over en længere periode har HICP-inflationen i Cypern været afdæmpet, og der har kun lejlighedsvis været perioder med relativt høj inflation. Mellem 1997 og 2006 svingede inflationen for det meste mellem 2 og 3 pct., men i 2000 og 2003 steg den til henholdsvis 4,9 pct. og 4,0 pct. Stigningen skyldtes fortrinsvis store stigninger i energi- og fødevarerpriser samt en gradvis EU-relateret harmonisering af energiafgifterne og momsatsen fra 10 pct. til 15 pct. i perioden 2002-03. Denne langfristede inflationsudvikling afspejler en række vigtige politikvalg, men især den lange tradition med fastkurssystemer, der blev indført i 1960. Det cypriotiske pund har siden 1992 været knyttet først til ecuen og senere til euroen. Den 2. maj 2005 indtrådte Cypern i ERM2 med et standardudsvingsbånd på ± 15 pct. Den forholdsvis afdæmpede inflation er blevet understøttet af en liberalisering af produktmarkederne og netværksindustriene. Overordnet set har finanspolitikken derimod ikke fuldt ud understøttet prisstabilitet siden 1996, selv om der har været en positiv udvikling i de senere år. Mellem 1998 og 2001 skal den generelt relativt afdæmpede inflationsudvikling ses på baggrund af en solid økonomisk vækst, der for det meste realt var på omkring 5 pct. Den aftog til omkring 2 pct. i 2002 og 2003, men tiltog igen til næsten 4 pct. i 2004-06. Arbejdsløsheden har været forholdsvis lav, men er steget noget siden 2002, og arbejdsmarkedet i Cypern er relativt fleksibelt. Efter en meget kraftig lønvækst i 2002 og 2003, især inden for den offentlige sektor, aftog lønpresset markant i de efterfølgende to år, hvilket førte til mere moderate stigninger i enhedslønomkostningerne. Importpriserne har ind imellem været volatile og er steget noget siden 2003 som følge af højere oliepriser. Betragtes den seneste udvikling, steg HICP-inflationen gradvis i begyndelsen af 2006 og nåede op på 2,7 pct. i august, før den igen faldt til 1,4 pct. i marts 2007 på baggrund af en afdæmpning i energipriserne.

Hvad angår den fremtidige udvikling, forudser de seneste inflationsprognoser fra en række større internationale institutioner en inflation på mellem 1,3 pct. og 2,1 pct. i 2007 og mellem 1,9 pct. og 2,1 pct. i 2008. Risiciene i forbindelse med inflationsfremskrivningerne er opadrettede og er forbundet med den planlagte EU-relaterede harmonisering af den laveste momssats på visse varer og tjenesteydelser, som forventes at forøge inflationen med ca. 1 procentpoint, med mulige anden-runde effekter af både hidtidige og forventede inflationsstigninger og en fremtidig ugunstig udvikling i oliepriser og lønninger på baggrund af den kraftige vækst i den indenlandske efterspørgsel og kreditgivning. Den nedadrettede rentekonvergens på lån i national valuta mod niveauet i euroområdet og mindre reservekrav for de monetære finansielle institutioner udgør yderligere opadrettede inflationsrisici. De nedadrettede risici kan tilskrives den fortsatte effekt af liberaliseringen af sektorer som fx telekommunikation og energi, løntilbageholdenhed i den offentlige sektor, større arbejdskrafttilstrømning, som kan udøve et nedadrettet pres på lønvæksten, og en gunstig udvikling i oliepriserne. Endvidere udgør en mulig svækkelse af den internationale efterspørgsel og den indflydelse, som den kan få på turisteksporten, også en nedadrettet risiko.

Cypern er på nuværende tidspunkt ikke underlagt nogen rådsafgørelse om et uforholdsmæssigt stort underskud. I referenceåret 2006 havde Cypern et budgetunderskud på 1,5 pct. af BNP, dvs. et godt stykke under referenceværdien. Ifølge Europa-Kommissionens prognose forventes underskuddet at falde til 1,4 pct. af BNP i 2007. Den offentlige gældskvote faldt til 65,3 pct. af BNP i 2006, og der forventes et yderligere fald til 61,5 pct. i 2007, hvilket stadig er over referenceværdien på 60 pct. Yderligere konsolidering er nødvendig, hvis Cypern skal opfylde stabilitets- og vækstpaktens målsætning på mellemlangt sigt, som i konvergensprogrammet fra december 2006 er kvantificeret som et cyklisk korrigeret underskud ekskl. midlertidige foranstaltninger på 0,5 pct. af BNP. Hvad angår de øvrige fiskale faktorer, lå underskudskvotienten ikke over de offentlige investeringsudgifters andel af BNP i 2006.

I henhold til fremskrivninger fra EUs Udvalg for Økonomisk Politik og Europa-Kommissionen forventes Cypern i årene 2004-50 at opleve en betydelig stigning i de aldersbetingede offentlige udgifter på 11,8 procentpoint af BNP, hvilket er den højeste blandt EU-landene. Denne byrde bliver lettere at bære, hvis der bliver skabt tilstrækkelig fleksibilitet i de offentlige finanser, inden den demografiske situation forværres.

Det cypriotiske pund har deltaget i ERM2 siden 2. maj 2005, dvs. i den toårige referenceperiode fra maj 2005 til april 2007. Centralkursen for den cypriotiske valuta blev fastsat til 0,585274 pund pr. euro – hvilket også var den kurs, til hvilken pundet blev knyttet unilateralt til euroen i begyndelsen af 1999 – med et standardudsvingsbånd på ± 15 pct. Aftalen om deltagelse i ERM2 bygger på en række forpligtelser på vegne af de cypriotiske myndigheder på forskellige politikområder. Efter at Cypern indtrådte i ERM2, har landets valutakurspolitik til stadighed været rettet mod at holde pundets kurs stabil over for euroen. Pundet er forblevet tæt på centralkursen på den stærke side af standardudsvingsbåndet og har udvist meget lav volatilitet. Samtidig blev det korte rentespænd over for 3-måneders Euribor gradvis reduceret mod slutningen af den betragtede periode. Både bilateralt over for euroen og effektivt lå det cypriotiske punds reale kurs i marts 2007 tæt på de historiske gennemsnit, som er beregnet fra og med januar 1996 og siden euroens indførelse i 1999. Med hensyn til andre eksterne forhold har Cypern næsten konstant haft – til tider store – underskud på den samlede betalingsbalance. I de senere år er disse underskud steget – fra 2,0 pct. af BNP i 2003 til 5,9 pct. af BNP i 2006 – hvilket primært skyldes et stigende underskud på varebalancen, mens overskuddet på handel med tjenester er forblevet næsten uændret. Finansieringen af disse underskud er for størstedelens vedkommende kommet fra nettoindstrømningen af direkte investeringer (delvist reinvesteret indtjening) og kapitalindstrømning fra "andre investeringer", der hovedsagelig omfatter indskud fra og udlån til ikke-residenter. Da kapitalindstrømningen var større end underskuddet på den samlede betalingsbalance mellem 2004 og 2006, oplevede Cypern en akkumulering af officielle valutaeserver i denne periode.

I referenceperioden var den lange rente 4,2 pct. i Cypern og lå således et godt stykke under referenceværdien på 6,4 pct. for rentekriteriet. Der er i de senere år generelt sket et fald i den lange rente, og spændet til statsobligationsrenten i euroområdet er blevet indsnævret.

Samlet set er det også fremover vigtigt, at Cypern fortsætter med en holdbar og troværdig budgetkonsolidering baseret på strukturelle foranstaltninger, samt at de finanspolitiske resultater forbedres gennem en mærkbar reduktion af den høje gældskvote. Det er vigtigt, at der især i den offentlige sektor fastholdes en moderat lønudvikling, som afspejler væksten i arbejdskraftproduktiviteten, forholdene på arbejdsmarkedet og udviklingen i konkurrerende lande. Det er endvidere afgørende, at der gennemføres yderligere strukturreformer på produkt- og arbejdsmarkedene. Indeksreguleringen af lønninger og visse sociale ydelser (dyrtidstillæg) bør fx gennemgås med henblik på at nedbringe risiciene i forbindelse med inflationstræghed. Sådanne strukturreformer gør ikke blot

økonomien mere modstandsdygtig over for stød, den skaber også de bedste forudsætninger for holdbar økonomisk vækst og beskæftigelsesvækst. Endelig kan en eventuel genforening af Cypern medføre yderligere strukturelle og finanspolitiske udfordringer, afhængigt af de specifikke økonomiske og finanspolitiske foranstaltninger.

Efter de seneste ændringer af lov om Central Bank of Cyprus er Central Bank of Cyprus' statutter forenelige med kravene i traktaten og statuten vedrørende tredje fase af ØMU.

Cyprus - Economic indicators of convergence (excluding the exchange rate criterion)				
	HICP inflation ¹⁾	Long-term interest rate ²⁾	General government surplus (+) or deficit (-) ³⁾	General government gross debt ⁴⁾
2005	2.0	5.2	-2.3	69.2
2006	2.2	4.1	-1.5	65.3
2007	2.0 ⁴⁾	4.2 ⁴⁾	-1.4	61.5
Reference value	3.0 ⁴⁾⁵⁾	6.4 ⁴⁾⁵⁾	-3.0	60.0

Sources: ESCB and European Commission.
 1) Annual average percentage change.
 2) In percentages, annual average.
 3) As a percentage of GDP. Projections for 2007 provided by the European Commission.
 4) Referring to the period: April 2006 to March 2007.
 5) The best performing countries in terms of price stability are: Finland, Poland, Sweden

Cyprus – Economic indicators of convergence (excluding the exchange rate criterion)	Cypern – Økonomiske indikatorer for konvergens (ekskl. valutakurskriteriet)
HICP-inflation ¹⁾	HICP-inflation ¹⁾
Long term interest rate ²⁾	Lang rente ²⁾
General government surplus (+) or deficit (-) ³⁾	Offentligt overskud (+) eller underskud (-) ³⁾
General government gross debt ³⁾	Offentlig gæld ³⁾
Reference value	Referenceværdi
Sources: ESCB and European Commission.	Kilder: ESCB og Europa-Kommissionen.
1) Annual average percentage change.	1) Gennemsnitlig ændring i pct. år/år.
2) In percentages, annual average.	2) I pct., årligt gennemsnit.
3) As a percentage of GDP. Projections for 2007 provided by the European Commission.	3) I pct. af BNP. Europa-Kommissionens fremskrivninger for 2007.
4) Referring to the period April 2006 to March 2007.	4) Vedrører perioden april 2006 til marts 2007.
5) The best performing countries in terms of price stability are: Finland, Poland, Sweden.	5) De lande, der har nået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet, er Finland, Polen og Sverige.

3.2 MALTA

I løbet af referenceperioden havde Malta en 12-måneders gennemsnitlig HICP-inflation på 2,2 pct., hvilket er et godt stykke under referenceværdien på 3,0 pct., der er fastsat i henhold til traktaten. På baggrund af de seneste data forventes den 12-måneders gennemsnitlige HICP-inflation at falde yderligere i de kommende måneder.

Hvis man ser tilbage over en længere periode, har HICP-inflationen i Malta været forholdsvis stabil og har ligget på mellem 2 og 3 pct. i perioden 1999-2006. Den relativt stabile inflation over en lang periode afspejler en række vigtige politikvalg, især beslutningen om at bevare det fastkurssystem, som har været gældende siden Maltas uafhængighed i 1964, og som har betydet, at likursen det meste af tiden har været knyttet til en kurv af valutaer. Den maltesiske lira har deltaget i ERM2 siden 2. maj 2005, og har derved været knyttet til euroen. Finanspolitikken har de seneste år i højere grad understøttet prisstabilitet. Efter en periode med kraftig økonomisk vækst i 1990'erne var den gennemsnitlige produktionsvækst træg fra 2001 og frem, endog med en nedgang i produktionen for to års vedkommende. Denne økonomiske stagnation afspejlede en kombination af svækkede eksterne faktorer, delvis som følge af øget konkurrence på Maltas primære eksportmarkeder, og indenlandske faktorer som fx den midlertidige effekt af omstruktureringstiltag i fremstillingssektoren. Hvis man ser på den seneste udvikling, startede et gradvist økonomisk opsving i 2005, som fortsatte i 2006, men prispresset fra økonomiens efterspørgselsside er fortsat begrænset. Den årlige HICP-inflation faldt betydeligt mod slutningen af 2006 og var fortsat afdæmpet i begyndelsen af 2007. Efter at have nået et højdepunkt på ca. 3,5 pct. medio 2006 faldt den til under 1 pct. i de to sidste måneder af 2006 og lå i marts 2007 på 0,5 pct. Faldet i inflationen sidst i 2006 skyldtes hovedsagelig den aftagende virkning af de tidligere energiprisstigninger, som havde haft en forholdsvis kraftig effekt på inflationen i Malta.

Hvad angår den fremtidige udvikling, forudser de seneste inflationsprognoser fra en række større internationale institutioner en inflation på mellem 1,4 pct. og 2,4 pct. i 2007 og mellem 2,1 pct. og 2,3 pct. i 2008. De opadrettede risici knyttet til inflationsudsigterne er især forbundet med en eventuel ny stigning i energipriserne på verdensmarkedet. Endvidere skal den nuværende hastigt stigende vækst i kreditbehovet overvåges nøje, selv om den ikke er så stærk som i andre lande med mindre udviklede finansielle markeder. Nedadrettede risici i forbindelse med inflationsfremskrivningerne findes i tilknytning til effekten af stigende konkurrence på nogle produktmarkeder, som fx detailhandlen med fødevarer og luftfartsindustrien, samt igangværende bestræbelser på at strømline reguleringsmæssige og administrative procedurer i den offentlige sektor.

Malta er på nuværende tidspunkt underlagt en rådsafgørelse om et uforholdsmæssigt stort underskud. I referenceåret 2006 havde Malta imidlertid et budgetunderskud på 2,6 pct. af

BNP, dvs. under referenceværdien. Midlertidige finanspolitiske foranstaltninger havde en underskudsreducerende virkning på 0,7 pct. af BNP i 2006. Uden disse foranstaltninger ville underskuddet for 2006 have været 3,3 pct. af BNP. Ifølge Europa-Kommissionens prognose forudses underskuddet at falde til 2,1 pct. af BNP i 2007. Den offentlige gældskvote faldt til 66,5 pct. af BNP i 2006 og forventes at falde yderligere til 65,9 pct. i 2007, hvilket stadig er over referenceværdien på 60 pct. Yderligere konsolidering er nødvendig, hvis Malta skal opfylde stabilitets- og vækstpagtens målsætning på mellemlangt sigt, som i konvergensprogrammet fra december 2006 er kvantificeret som et budget i balance, når der tages højde for cykliske svingninger, og opgjort ekskl. midlertidige foranstaltninger. Hvad angår de øvrige fiskale faktorer, lå underskudskvotienten ikke over de offentlige investeringsudgifters andel af BNP i 2006.

I henhold til fremskrivningerne fra EUs Udvalg for Økonomisk Politik og Europa-Kommissionen forventes Malta i årene frem til 2020 at opleve en stigning på 2,2 procentpoint af BNP i de aldersbetingede offentlige udgifter, som herefter aftager til en stigning på 0,3 procentpoint i 2050. Selv om disse fremskrivninger ikke tager højde for de reformer af det offentlige pensionssystem, der blev vedtaget af Repræsentanternes Hus i december 2006, tyder en foreløbig vurdering fra Europa-Kommissionen på, at reformerne ikke har forbedret udsigterne for de offentlige financers holdbarhed på langt sigt. Denne byrde bliver lettere at bære, hvis der bliver skabt tilstrækkelig fleksibilitet i de offentlige finanser, inden den demografiske situation forværres.

Den maltesiske lira har deltaget i ERM2 siden 2. maj 2005, dvs. i den toårige referenceperiode fra maj 2005 til april 2007. Centralkursen for liraen blev fastsat til 0,429300 lira pr. euro – markedskursen på optagelsestidspunktet – med et standardudsvingsbånd på ± 15 pct. Da den maltesiske lira blev optaget i ERM2, blev den knyttet til euroen, efter tidligere at have været knyttet til en valutakurv, som omfattede euroen, det britiske pund og den amerikanske dollar. Aftalen om deltagelse i ERM2 bygger på en række forpligtelser på vegne af de maltesiske myndigheder på forskellige politikområder. De maltesiske myndigheder har fastholdt den maltesiske lira på centralkursen over for euroen, sådan som de erklærede, da Malta blev optaget i ERM2. De korte rentespænd i forhold til 3-måneders Euribor indsnævredes i 2006 og var 0,2 procentpoint i den 3-måneders periode, der sluttede i marts 2007. Både bilateralt over for euroen og effektivt lå den maltesiske liras reale kurs i marts 2007 tæt på de historiske gennemsnit, som er beregnet fra og med januar 1996 og siden euroens indførelse i 1999.

Med hensyn til andre eksterne forhold har Malta siden 1997 haft – til tider store – underskud på den samlede betalingsbalance. I 2004 og 2005 var underskuddet 4,9 pct. af BNP, før det faldt til 3,3 pct. i 2006. Indstrømningen af direkte investeringer har siden 2003 mere end udlignet dette underskud, og kapitalindstrømningen i form af "andre investeringer" blev stort set opvejet af en kraftig nettoporteføljeudstrømning. I både 2005 og 2006 oplevede Malta en akkumulering af officielle valutaeserver.

I referenceperioden var den lange rente 4,3 pct. i Malta og lå således et godt stykke under referenceværdien på 6,4 pct. for rentekriteriet. I de senere år er den lange rente i Malta samlet set faldet, og spændet til statsobligationsrenten i euroområdet er generelt set indsnævret.

Samlet set er det også fremover vigtigt, at Malta fortsætter med en holdbar og troværdig budgetkonsolidering, samt at de finanspolitiske resultater forbedres gennem en mærkbar reduktion af den høje gældskvote. Det er vigtigt, at der - i både den offentlige og den private sektor - fastholdes en moderat lønudvikling, som tager højde for væksten i arbejdskraftsproduktiviteten, forholdene på arbejdsmarkedet og udviklingen i konkurrerende lande. Opmærksomheden skal også rettes mod løsningen af strukturelle begrænsninger for økonomisk vækst og jobskabelse, især ved at fremme deltagelsen på arbejdsmarkedet. Styrket konkurrence på produktmarkederne og en forbedring af arbejdsmarkedets funktion er i denne forbindelse meget afgørende. Sådanne foranstaltninger vil også bidrage til at gøre disse markeder mere fleksible og lette tilpasningen i tilfælde, hvor Malta bliver stillet over for eventuelle lande- eller branchespecifikke stød. Evnen til at absorbere sådanne stød er især vigtig på baggrund af økonomiens forholdsvis høje specialiseringsgrad. Disse foranstaltninger vil bidrage til at opnå et miljø, der fremmer prisstabilitet og understøtter konkurrenceevnen og beskæftigelsesvæksten.

Efter de seneste ændringer af lov om Central Bank of Malta er Central Bank of Malts statutter forenelige med kravene i traktaten og statuten vedrørende tredje fase af ØMU.

Malta - Economic indicators of convergence
(excluding the exchange rate criterion)

	HICP inflation ¹⁾	Long-term interest rate ²⁾	General government surplus (+) or deficit (-) ³⁾	General government gross debt ³⁾
2005	2.5	4.6	-3.1	71.4
2006	2.6	4.3	-2.6	66.5
2007	2.2 ⁴⁾	4.3 ⁴⁾	-2.1	65.9
Reference value	3.0 ^{4),5)}	6.4 ^{4),5)}	-3.0	60.0

Sources: ESCB and European Commission.

1) Annual average percentage change.

2) In percentages, annual average.

3) As a percentage of GDP. Projections for 2007 provided by the European Commission.

4) Referring to the period: April 2006 to March 2007.

5) The best performing countries in terms of price stability are: Finland, Poland, Sweden

Malta – Economic indicators of convergence (excluding the exchange rate criterion)	Malta – Økonomiske indikatorer for konvergens (ekskl. valutakurskriteriet)
HICP-inflation ¹⁾	HICP-inflation ¹⁾
Long term interest rate ²⁾	Lang rente ²⁾
General government surplus (+) or deficit (-) ³⁾	Offentligt overskud (+) eller underskud (-) ³⁾
General government gross debt ³⁾	Offentlig gæld ³⁾
Reference value	Referenceværdi
Sources: ESCB and European Commission.	Kilder: ESCB og Europa-Kommissionen.
1) Annual average percentage change.	1) Gennemsnitlig ændring i pct. år/år.
2) In percentages, annual average.	2) I pct., årligt gennemsnit.
3) As a percentage of GDP. Projections for 2007 provided by the European Commission.	3) I pct. af BNP. Europa-Kommissionens fremskrivninger for 2007.
4) Referring to the period April 2006 to March 2007.	4) Vedrører perioden april 2006 til marts 2007.
5) The best performing countries in terms of price stability are: Finland, Poland, Sweden.	5) De lande, der har nået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet, er Finland, Polen og Sverige.

ISSN 1725928-2

9 771725 928009